

doen — gedurende 4 jaren getoond en ook hun wantrouwen, als dat bestond, zorgvuldig verborgen, anders waren de nu afgestemde reglementswijzigingen nooit een voorstel geworden. De wijze, waarop deze zaak door het hoofdbestuur behandeld is, toont aan, dat er wel degelijk reden tot wantrouwen mag zijn. Nadat de Utrechtsche specialisten tot ongeveer April 1918 gezwegen hebben, prijzen zij nu hun eigen voorstel als het eenige ware aan, zonder dat zij tevoren moeite hebben gedaan overleg te plegen met de overige specialisten, hoewel zij daartoe gelegenheid genoeg hebben gehad. Het eigenaardige is, dat de heeren BENJAMINS en DE KLEYN reeds nu weten, zelfs vóórdat de nu voorgestelde enquête begonnen is, dat de specialisten-Maatschappij-leden zich waarschijnlijk op de Utrechtsche wijze zullen organiseren. De heeren zijn plotseling helderziend geworden. Waarom toch is de heer BENJAMINS niet in de vergadering der Alg. Ned. vereeniging van Med. Specialisten verschenen, van welke vereeniging hij nog lid is?

De heer SIKKEL is van gansch andere richting. Hij wenscht groeps-vertegenwoordiging, doorgevoerd tot in het hoofdbestuur, wat het hoofdbestuur zelf als het summum van desorganisatie beschouwt. Ondanks het feit, dat hij als lid van het hoofdbestuur zijn medeleden nooit tot zijn standpunt heeft kunnen brengen, ondanks het feit, dat hij in de Haagsche specialistenvereeniging een der weinige is, die organisatie in de Maatschappij wel mogelijk achten, houdt hij aan zijn ideaal vast en zal hij liever aan de verwezenlijking van zijn ideaal blijven werken dan inzien, dat slechts door krachtige organisatie der verschillende groepen buiten de Maatschappij misschien op den duur de werkelijkheid iets meer in overeenstemming kan komen met zijn ideaal, dan thans het geval is.

Ik heb gepoogd duidelijk te maken, dat de nieuwe(?) voorstellen van het hoofdbestuur niet anders beoogen dan uitstel, wat, bekend zijnde met de meening van dit hoofdbestuur, afstel beteekent. Alles wat het hoofdbestuur nu wil, is reeds lang geschied en de herhaling dezer comédie is nutteloos. Ik herhaal mijn waarschuwing aan de specialisten, niet mede te werken aan de poging tot desorganisatie der specialisten, zooals die nu beproefd wordt door het hoofdbestuur.

Rotterdam, 16 Juni 1918.

J. H. VAN VEEN.

III.

Het artikel van de heeren BENJAMINS en DE KLEYN noodzaakt mij als lid der laatste commissie inzake de reglementsherziening eenige opheldering te geven, voornamelijk omdat m. i. er uit blijkt, dat de heeren de geschiedenis van het vraagstuk, waarover zij schrijven, niet kennen, en omdat er ronduit in gezegd wordt, „dat de geheele zogenoemde achteruitzetting van specialisten, tot haar ware afmetingen teruggebracht, neerkomt op enkele fouten, begaan door de C. O. in de ziekenfondsactie”. Vriendelijk verzoek ik ronduit te zeggen, welke die fouten zijn, want het moeten toch wel zeer grove fouten zijn, die zouden kunnen leiden tot een scheuring in onze Maatschappij, gelijk ons thans te wachten staat.

Zoodra er in onze Maatschappij een Centrale Vertegenwoordiging van Specialisten is ingesteld, heeft het bestuur der C. O. begrepen, dat het tegenover dit lichaam meer in het bijzonder de wenschen der huisartsen had te verdedigen, ofschoon het bij de regeling van het ziekenfondswezen in de eerste plaats met de belangen van de verzekerden en dus ook met een goede regeling der specialistische hulp rekening diende te houden. Ik ben overtuigd, dat de C. V. zal erkennen, dat, met waardeering van elkanders verschillend standpunt, wat nu en dan tot zeer uiteenlopende opvattingen aanleiding gaf, C. V. en C. O. steeds aangenaam hebben samengewerkt. Waar die samenwerking niet tot resultaten geleid heeft en de C. V. voor de C. O. dus slechts werkte als een rem bij haar arbeid, was dit steeds een gevolg van de geringe zelfstandigheid van de organisatie der beide groepen van geneeskundigen, waarvoor zij optraden. Er was nooit strijd, zooals men schijnt te denken, door wantrouwen en gebrek aan goeden wil, maar wel degelijk door strijdigheid van de belangen der huisartsen en specialisten.

Als dit niet zoo ware, zou de oplossing wel gemakkelijk te vinden zijn geweest en zou het voorstel Utrecht om de C. O. te vervangen door een Centrale Ziekenfondscommissie (C. Z.), bestaande uit twee ziekenfondshuisartsen en twee ziekenfondspecialisten onder voorzitterschap van een geneesheer, die noch ziekenfondshuisarts noch specialist is, zeer eenvoudig geweest zijn. Er is echter, nu reeds eenigszins en in de toekomst zeer sterk, een zóó groot verschil in de wenschen der huisartsen en specialisten omtrent de groote vraag, waar de praktijk der huisartsen ophoudt en de praktijk der specialisten zal aanvangen, dat de behartiging van de belangen dier beide groepen onmogelijk met goed gevolg aan één commissie kan worden toevertrouwd.

Ik sta persoonlijk vierkant tegenover de meest vergaande eischen der specialisten — voornamelijk betreffende paediatric en de andere interne speciale vakken —, maar heb juist daarom medegewerkt aan hun wensch om als afzonderlijke organisatie voor hun belangen te kunnen optreden. Het doel toch der voorgestelde reglementshervorming was om te komen tot een samenwerking van C. O. en C. V., voor zoover dit onder leiding van het hoofdbestuur mogelijk is, en daarna eerst tot een zelfstandig optreden der organisaties. Het Utrechtsche voorstel is beslist verkeerd, omdat het ultgaat van een verkeerde praemisse. Als er werkelijk belangenstrijd is en daardoor strijd tusschen Engeland en Duitschland, stelt men toch niet voor die beide rijken tot één rijk te vereenigen, omdat er dan geen strijd meer zou kunnen zijn. Als in een onderneming patroons en arbeiders tegengestelde belangen hebben, stelt men toch niet voor de onderneming te doen besturen door twee patroons en twee arbeiders met een voorzitter, die noch patroon noch arbeider is. Naar mijn overtuiging zou het voorstel Utrecht, indien het ooit tot praktische uitvoering kwam, tengevolge hebben, dat de C. Z. niets kon totstandbrengen en spoedig zoowel huisartsen als specialisten sterker dan ooit de behoefte zouden gevoelen buiten de Maatschappij afzonderlijk georganiseerd te zijn, omdat de Maatschappij zelve onmachtig is de beide groepen op praktische wijze bijeen te houden.

Zij, die met alle geweld het bestaande Maatschappijstelsel willen behouden, zien voorbij, dat door het opkomen van een groot aantal specialismen, de geneeskundige praktijk in een overgangstijdperk verkeert en bezig is zich op zoodanige wijze te hervormen, dat een vergaande hervorming van onze Maatschappij niet kan uitblijven. Ik kan de moeilijkheid, waarin onze Maatschappij thans verkeert, deze beschouwende van het standpunt der huisartsen, kalm aanzien, omdat hun belangen er niet door geschaad worden; ik betreur echter het besluit der buitengewone algemeene vergadering, omdat onze *Maatschappij* er stellig door verzwakt, en ik ben overtuigd, dat er *bij de tegenstemmers* te veel wantrouwen en te weinig goede wil is geweest. Langzamerhand zullen meer en meer specialisten in de praktijk de bezwaren van de tegenwoordige inrichting der Maatschappij leeren kennen, deze verlaten en naar de Algemeene Nederlandsche Specialistenvereeniging overgaan. De schuld van de splitsing ligt niet aan de actie der uiterste groepen der specialisten, maar aan de personen, die zonder voldoende kennis te nemen van de grieven dezer minderheid, hun optreden niet waardeeren en hen willen dwingen zich neer te leggen, bij wat de meerderheid besluit. Zonder twijfel is men in de Maatschappij er niet mee bekend, hoeveel de specialisten reeds van hun oorspronkelijke wenschen betreffende hun positie in de Maatschappij hebben laten vallen, want anders zou hun optreden niet worden gekenmerkt als te gelijken op geweld en als te zijn een vijandige daad.

Daar ik hierboven heb tegengesproken, dat de oorzaak van het conflict gelegen is in fouten, begaan door de C. O., wil ik tenslotte hierbij een van de voornaamste gebeurtenissen mededeelen, die mij van de rechtmatigheid van het optreden der specialisten overtuigt.

Art. 33b van het ontwerp-ziektewet TREUB luidt als volgt: „De geneeskundige behandeling moet voldoen aan de bij algemeen maatregel van bestuur te stellen eischen. Zij *moet*, waar mogelijk, oor-, neus- en keelziekten, oogziekten en vrouwenziekten omvatten en *kan* verder elk onderdeel der genees-, heel-, verlos- en tandheeskundige praktijk, alsmede verpleging en ziekenhuisbehandeling omvatten.” Het

hoofdbestuur, toen zonder Centrale Vertegenwoordiging van Specialisten optredende voor de belangen van alle leden der Maatschappij, heeft zich niet krachtig tegen dit artikel, waarin de woorden „moet” en „kan” door mij zijn gecursiveerd, verzet. Een bijzondere organisatie der specialisten zou dit zeker zeer krachtig doen, doch het is mij een raadsel, hoe de door Utrecht voorgestelde C. Z. omtrent dit artikel en de uitwerking in den algemeenen maatregel van bestuur aan den minister tot tevredenheid van huisartsen en specialisten kan adviseeren. Ook is het mij onbegrijpelijk, hoe de C. Z. aan de huisartsen zou kunnen adviseeren de wet aannemelijk te verklaren en tevens aan de specialisten zou kunnen adviseeren niet mede te werken. Zonder twijfel zou men daarbij, evenals bij zoovele andere vraagstukken, die door mij in de buitengewone algemeene vergadering zijn genoemd, tot het besluit komen, dat het gewenscht was de C. Z. te splitsen in twee afzonderlijke besturen. Het voorstel Utrecht is dan ook gelukkig met een groote meerderheid van stemmen verworpen door de aanneming van het beginsel eener „bijzondere organisatie van specialisten met verplichte deelneming.”

Dordrecht, 17 Juni 1918.

A. C. VAN BRUGGEN.

IV.

Het ingezonden stuk van collega BENJAMINS en DE KLEYN eischt o.i. weerlegging. Hoe is het mogelijk, dat collega BENJAMINS, die van nabij den strijd heeft meegemaakt en goed ingelicht kan zijn, schrijft van een groepje extremisten, die de groote massa tot den strijd dwingt. Vier jaren geleden heeft de Amsterdamsche Specialisten Vereeniging front gemaakt tegen pogingen van Haagsche en Rotterdamsche zijde gedaan, om de specialisten te organiseeren buiten de Maatschappij. In het bijzonder haar tegenwoordige voorzitter, de heer BRONGERSMA, heeft daarna tot nu toe onafgebroken gestreden en onderhandeld om een goede organisatie der specialisten in de Maatschappij te verkrijgen, tevergeefs. Op den, zooals collega SIKKEL schrijft, voor de Maatschappij slechten dag, den 2en Mei, werd in de besloten buitengewone algemeene vergadering het werk van vier jaren vernietigd. Wanneer de onvermoeide strijder voor specialistenorganisatie in de Maatschappij het bijltje er bij neerlegt en inziet, dat het onmogelijk is geworden iets behoorlijks te bereiken, wordt hij dan plotseling een extremist, die de groote massa op verkeerde wegen voert?

Wij, die in de A. S. V. van nabij het streven van onzen voorzitter hebben gevolgd, zijn met hem overtuigd, dat alle middelen zijn beproefd, en dat, helaas, voor ons in de Maatschappij geen plaats meer is. Hoewel ongetwijfeld bij zeer velen van ons het besluit zeer moeilijk te nemen was, mannen wier verleden op vele wijzen innig was samengeweven met de Maatschappij, is onze voorzitter er in geslaagd de noodzakelijkheid aan te toonen, zoodat ter vergadering van 43 leden slechts 7 tegenstemmers overbleven en het referendum onder de ruim 100 Amsterdamsche specialisten met 9 stemmen tegen werd aangenomen. Wel een bewijs, hoe de Maatschappij er in geslaagd is de specialisten van zich te vervreemden. Een vakvereeniging, die zoo verschillende groepen herbergt, had zich behooren te beperken, tot het aangeven van de groote lijnen, maar niet, zooals zij gedaan heeft, de eene groep belangrijk op de andere bevoordeelen. Wat moeten wij denken van een hoofdbestuur, dat een motie publiceert, dat alle ziekenfondsleden recht hebben op specialistische hulp van *alle* te goeder naam en faam bekend staande specialisten, maar den minister TREUB voorstelt, alleen chirurgie, gynaecologie, oogheelkunde en keel-, neus- en oorheelkunde verplichtend te stellen? Dit is in onze oogen een politiek met twee aangezichten. BENJAMINS beseft blijkbaar niet, aan welke gevaren wij blootgesteld zijn; om maar één te noemen: de Maatschappij is nu bezig plannen te ontwerpen voor, wat zij noemt, „een middenstands-ziekenfonds”. Dit beteekent de organisatie van onze partikuliere praktijk. Blijven wij in de Maatschappij op den ouden voet, dan zullen wij ongetwijfeld in ons vrij spreekuur en in de vaststelling van tarieven ons belangrijke beperking zien opgelegd. Al zijn wij het plaatselijk in de groote steden met de collegae huisartsen eens, op de alg. vergadering wordt het grootste aantal stemmen uitgebracht door de collegae der